

MAŠA OSKUPNOST

glasilo szdl ljubljana moste-polje

3. JULIJ

XX. LETNIK

9-10. ŠTEVILKA

BREZPLAČNO

● FRANC ŠETINC V ZADOBROVI

Neugasen plamen ustvarjanja

Kot smo najavili v prejšnji naši številki, je bila 21. junija na Mačkovi hiši v Zadobrovi odkrita spominska plošča Edvardu Kardelju. Občutene

uvodne besede narodnega heroja Stanega Bobnarja in kulturni program je prodorno izpolnil sekretar predsedstva CK ZKS Franc Šetinc. V

svojem govoru je izhajal iz zapisa na plošči in nadaljeval:

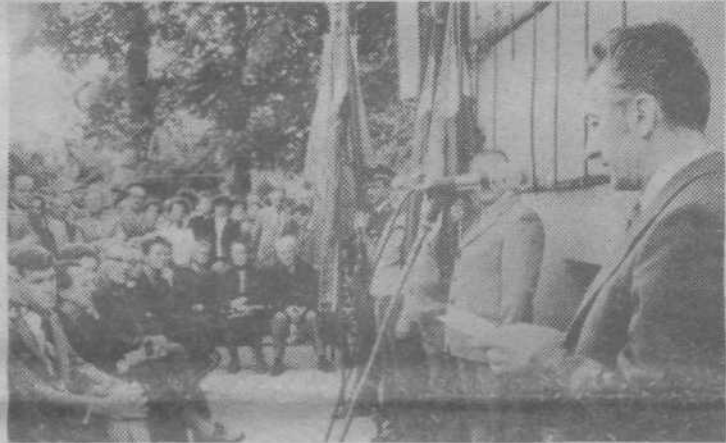
— Kako skromne besede, vklepane na plošči, ki bo pomnik rodovom vseh časov, a koliko velikih dejanj in misli se skriva za njimi! Težko je opisati vse, kar se je pomembnega dogajalo v tej hiši. Samo slutim lahko veličino vsega, kar je od tod močno in nezadržno valovalo po vsej domovini.

Kronika govori, da je v tej hiši dalj časa prebival Edvard Kardelj in da je tu dokončal svoje veliko znanstveno delo, ki je pod imenom Sperans obšlo ves svet. Brez pretiravanja lahko rečemo, da je ta knjiga usodno vplivala na naš narodnoosvobodilni boj in na našo revolucijo. Močno je odmevalo naslednje Speransovo opozorilo, ki ga nihče, kdor je ljubil svoj narod, ni mogel in smel preslišati:

»Samo če se bo slovenski narodni boj opiral na te demokratične sile, bo to jamstvo, da Slovenija v velikem boju med silami napredka in reakcije, v boju za resnično ljudsko demokracijo, ne bo — kakor leta 1848 — ostala pokopana pod razvalinami reakcionarnega sistema.«

Slovinci so v tem velikem spopadu napredka in zla dokazali, da niso »zgodovinski gnoje«, kakor so v preteklih stoletjih rekali Slovencem, saj so se z lastnim bojem, tako rekoč na prednjih položajih druge svetovne vojne, v osrčju tretjega rajha, ne samo osvobodili, temveč so se tudi, kakor bi rekel Edvard Kardelj, prebili na zgovinsko pozornico, med priznane narode sveta.

(Nadaljevanje na 5. strani)

V prostorih občinske skupščine je bil 22. junija podpisan samoupravni sporazum o družbeno usmerjeni gradnji stanovanjske soseske MS 4/5 Fužine. V imenu izvršnega sveta skupščine Ljubljana Moste-Polje ga je podpisal njegov predsednik Jože Kavčič (na sliki). Podpisniki sporazuma, ki jih je 33, naj bi zagotovili dograditev celotne soseske, ki naj ne bi postala le spalno naselje, kupci stanovanj pa naj bi imeli možnost sodelovanja pri opremljanju svojih in skupnih prostorov. (Besedilo in slika: D. J.)

● VČERAJ, DANES, JUTRI

Spomeniški kompleks Urh

Tudi letos nadaljujemo s sanacijskimi deli na spomeniškem kompleksu Urh. Statično naj bi bila v kratkem adaptirana cerkev — muzej in zamenjana električna napeljava.

Odbor za sanacijo spomeniškega kompleksa Urh je na svoji 11. redni seji 20. junija oddal gradbena dela izvajalcu SGP Hrastnik — gradbena operativa Ljubljana.

Po končani adaptaciji bodo sodelavci muzeja ljudske revolucije strokovno preuredili sedanjo muzejsko zbirko (na sliki), ki naj bi bila pripravljena do letošnjega dneva mrtvih.

LEON ČEPE

V petek 22. junija je bil ob zadružnem domu v Zadobrovi odkrit spomenik padlim borcem. (Foto: DARJA)

V TEJ ŠTEVILKI NAŠE SKUPNOSTI TUDI UMETNIŠKA PRILOGA 25. MAJ!

● DAN SOLIDARNOSTI: ČRNA GORA IN MI

Znova dokazana solidarnost

Ob dnevu solidarnosti — 13. juliju — lahko z gotovostjo trdimo, da so naši delovni ljudje in občani z vso prizadevnostjo in resnostjo pripravljene pomagati ob raznih elementarnih nesrečah, ki na žalost v zadnjih letih niso redke.

Ponovna in velika solidarnost je bila zopet izpričana ob potresu v Črni gori, ki je povzročil ogromno materialno škodo. V ta namen smo v naši občini zbrali do 15. junija 121.496,40 dinarjev iz skladov skupne porabe in pomoči osnovnih organizacij zveze sindikatov v TOZD in 2.646.699,10 dinarjev iz enodnevnega zaslужka naših delovnih ljudi.

Vse organizacije združenega dela so tudi prejele sklep o namenitvi enodnevnega neto osebnega dohodka kot solidarnostno pomoč prizadetim in ta sredstva že nakazujejo na žiro račun pri Rdečem križu Slovenije.

Akcija zbiranja pomoči še teče, hitro in organizirano. Zato gre zahvala vsem, ki so priskočili na pomoč prizadetim tako v materialu kot s finančnimi sredstvi.

MARJANA ŠTURBELJ

Železnica — naš največji gospodarski objekt

Od ljubljanskih je samo naša občina brez pomembnejše tranzitne ceste. Zato pogosto slišimo, da smo prometno mrtvi žep Ljubljane. Za cestni promet to res velja, povsem drugače pa je z železniškim prometom. Po tej strani prednjačimo daleč pred drugimi slovenskimi občinami. Kot pekelj in osrednja žila v listu lipe je železnica zarisana v zemljevid naše občine. Debelo pečljano pride že iz centra do naše najbolj zahodne občinske meje ob Kolinski, ko se nato v Zalogu široko razcveti v največjo slovensko ranžirno postajo, pa se nato spet zgublja ob Savi proti Lazam na vzhodnem koncu naše občine. Na tej dolžini je vrsta temeljnih organizacij združenega dela Ljubljanskega železniškega gospodarstva. V Zeleni jami je ŽG Gradbeno podjetje, v Mostah sta tozd Tovarni kolodvor, ŽTP — tozd Prometna sekcija, naprej proti Polju pa še ŽG — tozd Vzdrževanje lokomotiv in od Polja do Zaloga ranžirna postaja ŽTP — Prometna sekcija Zaloga.

Razumljivo, da nas zanimajo smeri nadaljnega razvoja te obširne gospodarske dejavnosti v naši občini. V občinskih smernicah za izdelavo srednjeročnega plana 1981—1985 je ta gospodarski velikan skopo zajet — le s potrebo po opredelitvi skladišča do gradnje III. in IV. faze železniškega terminala in do njegovega maksimalnega obsega. V smernicah za družbeni plan mesta Ljubljana pa piše, naj bi železnica svoje prednosti razvijala zlasti ob zasnovi in usmeritvi mesta v širšem območju. Torej bo treba razvijati tako hitri železniški primestni integralni promet kot promet v celoti, saj je Ljubljana tako važno mednarodno prometno križišče. Glede na prestrukturiranje industrije in nove industrijske lokacije bo treba upoštevati potrebo po železniških industrijskih priključkih, katerih primanjkljaj je očiten že danes.

V drugem delu smernic s prednostnimi nalogami je železniško gospodarstvo napovedano obširneje in konkretnije.

POGLED

DO LETA 2000

O razvojnih načrtih železniškega gospodarstva na območju

Dan borca je dan narodov in narodnosti Jugoslavije, ki so se uprli okupatorju, dan smeje, a premišljene odločitve, ki je rodila zmagovit narodnoosvobodilni in revolucionarni boj ter vodila naše narode v svobodo in graditev našega samoupravnega socialističnega sistema. Leta 1941 sta bila taka odločitve in upor mogoča samo zato, ker se je KPJ s svojim predvojnimi revolucionarnim delom pripravljala nanju in imela jasno določene cilje, mogoče zato, ker je KPJ vodila celotni idejno-politični boj pred vojno, pa ga je zato lahko vodila tudi med njo in po njej.

Že na začetku, pred 60 leti, je imela KPJ v svojem programu boj za osvoboditev delavskega razreda in za širitev nacionalnih problemov. V mnogih štrajkih na široko po Jugoslaviji je KPJ povezovala sindikalne struje in delavce v enoten boj za delavske pravice. V tem boju ni šlo le za ekonomske pravice, temveč za politični boj proti buržoaziji in oblastnikom, ki so buržoazijo vsestransko in vedno ščitili.

Oblast v stari Jugoslaviji ni nikdar priskočila na pomoč delavskemu razredu.

KPJ pa je vodila tudi široko internacionalistično politiko. To je prišlo zlasti do izraza v boju španskega ljudstva, ko je KPJ tolmačila pravilnost njegovega boja za pravice naroda in v Španiji pošiljala tudi prostovoljce. Posebno se je delovanje KPJ okrepilo leta 1937, ko je bil za sekretarja izvoljen tovariš Tito. V bojih za enotnost partije mu je trdno stal ob strani Edvard Kardelj. Od tedaj v partiji ni bilo več kakih večjih dilem in je zato lahko stopila zelo široko ter dobila podporo in ugled med najširšimi množicami. Prav zato je ob nevarnosti fašističnega napada edino KPJ pravilno tolmačila namere fašističnih osvajalcev. Tako so bile ljudske množice dobro obveštene o Hitlerjevem nacionalizmu.

Vse to predvojno delovanje KPJ so napredni sloji sprejeli kot svoje in bili ob fašističnem napadu L. 1941 pripravljeni na boj.

Jugoslavija je bila tedaj razkosana. A vstali so narodi proti okupatorju in kapitalističnemu sistemu. Da, tudi proti kapitalizmu. V NOB je začela rasti tudi nova oblast — ob terenskih odborov do

najvišjih organov ljudske oblasti, — kajti ljudstvo ni maralo stare kapitalistične Jugoslavije.

To se je potrdilo tudi pri povojni obnovi in izgradnji domovine. Delovni ljudje so sami prišli za lopate, vložili vse svoje sile in v kratkem času popravili porušeno. Ni jih oviral tudi informbiro; delovanje KPJ je še enkrat potrdilo težnje združenih ljudskih množic, da sami zgradimo novo Jugoslavijo na novih načelih in odnosih. Leta 1950 je bil izvoljen prvi delavski svet, danes imamo že razvit naš samoupravni sistem, nov način odnosov v vseh tančinah družbenega in političnega življenja.

nja. Seveda so še težave, a tudi med NOB smo jih imeli, pa smo jih smelo premagali.

Naš sistem samoupravljanja ima že velik ugled v svetu. Pridobil si ga je z zgleodom, z bojem za nove odnose v svetu sploh. Tudi boj nevrščene politike vodi do napredka in mi stojimo sredi boja premmogih nevrščenih narodov v svetu, za njih večje pravice, za boljše življenje.

Naš boj še traja, a to je boj vseh borcev, delovnih ljudi in občanov Titove Jugoslavije, ki so hrepneli v organiziranem delovanju KPJ pred 60 leti. Zato je letošnji dan borca — naš dan.

STANE BOBNAR

● ljubljana 2000

1981—1985 kot podlago za izdelavo srednjeročnih in tudi dolgoročnih planskih dokumentov. Do leta 2000 je plansko še dokaj neizrisano obdobje, brez dvoma pa bo to obdobje v nekem smislu obdobje intenzivnejšega vračanja k železnici, kar je naša družba že zastavila v sedaj analiziranem srednjeročnem obdobju. Poudariti velja, da je transport izredno pomemben dejavnik gospodarskega razvoja vsake države in splošni pogoj za proizvodnjo.

Nadaljevanje na 2. strani

Z rastjo industrije na vzhodu Ljubljane je rasla tudi železna cesta — in zrastle v največji gospodarski objekt v naši občini. Že danes meri kar 156 hektarov, s kontejnerskim terminalom pa se bo povečal še na 20 ha (Besedilo in slika: S. GERLICA)